

SCI-CONF.COM.UA

ACTUAL TRENDS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH

**ABSTRACTS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
NOVEMBER 8-10, 2020**

**MUNICH
2020**

ACTUAL TRENDS OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH

Abstracts of V International Scientific and Practical Conference

Munich, Germany

8-10 November 2020

Munich, Germany

2020

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “Actual trends of modern scientific research” (November 8-10, 2020) MDPC Publishing, Munich, Germany. 2020. 577 p.

ISBN 978-3-954753-02-4

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Actual trends of modern scientific research. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Munich, Germany. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-actual-trends-of-modern-scientific-research-8-10-noyabrya-2020-goda-myunhen-germaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: munich@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 MDPC Publishing ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

- 1 *Галицька М. А., Кулик М. І., Міленко О. Г., Тараненко А. О.* 13
ВПЛИВ ФОТОСИНТЕЗУ ТА ФОТОСИНТЕТИЧНОЇ
ПРОДУКТИВНОСТІ НА ІНТЕНСИВНІСТЬ АСИМІЛЯЦІЇ
ВУГЛЕЦЮ ПРИ ВИРОЩУВАННІ МІСКАНТУСУ (*Miscanthus x*
giganteus)
- 2 *Романов С. М., Третьякова С. О., Войтовська В. І., Орел О. О.* 18
ПОСІВНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗЕРНА ГОРОХУ ОЗИМОГО
ЗАЛЕЖНО ВІД ІНОКУЛЯЦІЇ ТА ОБРОБЛЕННЯ
ПРЕПАРАТАМИ
- 3 *Собко М. Г., Бутенко А. О., Лугченко А. М., Костюк В. В.,
Колодій В. М.* 25
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА
ЗЕРНА КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО
ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

VETERINARY SCIENCES

- 4 *Супрович Т. М., Яцина С. В.* 31
ВПЛИВ ХАРЧУВАННЯ НА ЗМІНУ ПОКАЗНИКІВ БІОХІМІЇ
КРОВІ У КІШОК З ХРОНІЧНОЮ НИРКОВОЮ
НЕДОСТАТНІСТЮ

BIOLOGICAL SCIENCES

- 5 *Білодід В. В., Лисенко Г. М.* 35
ПРИРОДНІ ВОДНІ ТА ПРИБЕРЕЖНО-ВОДНІ БІОТОПИ Р.
ЛИСОГІР (ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ)
- 6 *Кунах О. М., Бійчук Т. М.* 40
МОНІТОРИНГ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ МІСТ ДНІПРО ТА
КАМ'ЯНСЬКЕ
- 7 *Ризаєва Г. А.* 47
ПОКАЗАТЕЛИ КАЧЕСТВА И УРОЖАЙНОСТЬ СОРТОВ
ЯЧМЕНЯ, ВЫРАЩЕННЫХ В УСЛОВИЯХ ОРОШЕНИЯ
САЛЪЯНСКОГО РАЙОНА

MEDICAL SCIENCES

- 8 *Gruzieva T. S., Galienko L. I., Lytvynov S. O.* 54
MONITORING OF CANCER INCIDENCE IN THE POPULATION
OF UKRAINE TO DETERMINE THE PRIORITIES OF
COUNTERACTION
- 9 *Lastivka I., Antsupova V., Sheiko L., Panova T., Anohina S.* 59
APPLICATION OF MODERN MOLECULAR GENETIC METHODS
FOR THE DIAGNOSIS OF COMPOUND HETEROZYGOUS
GENOTYPES IN PATIENTS WITH CYSTIC FIBROSIS

10	Балега М. І., Танасійчук П. М. АКТИВНІСТЬ ФЕРМЕНТНИХ АНТИОКСИДАНТІВ ПРИ ПАРОДОНТИТІ: СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	63
11	Бурмістров О. М., Кирпа А. АНОМАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ВОДИ ТА СПРОБА ПОЯСНЕННЯ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПРИЧИН ЇХ ФОРМУВАННЯ	68
12	Гема-Багіна Н. М., Танасійчук П. М. ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНОГО АНАМНЕЗУ ДІТЕЙ З АЛІМЕНТАРНОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ (ГІПОТРОФІЄЮ) В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ	74
13	Маляр Віт. В., Маляр Вол. В., Ібадова Т. В., Маляр В. А. ІСТМІКО-ЦЕРВІКАЛЬНА НЕДОСТАТНІСТЬ – ФЕНОТИПІЧНИЙ МАРКЕР ВІСЦЕРАЛЬНОЇ ДИСПЛАЗІЇ У ЖІНОК З НЕВИНОШУВАННЯМ	78
14	Останіна Т. Г., Воробйова Д. О. ПОКАЗНИКИ ЛІПІДНОГО ОБМІНУ ПРИ МЕХАНІЧНІЙ ЖОВТЯНИЦІ В ОСІБ З ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ	81
15	Останіна Т. Г., Розумна А. В. ПОРУШЕННЯ ФУНКЦІЇ НИРОК ТА ЛІПІДНОГО ОБМІНУ ПРИ ГЕСТАЦІЙНОМУ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТИ	87
16	Фікс Д. О. СПІВСТАВЛЕННЯ ОБСЯГУ ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНИХ ЗАХОДІВ У ІНСУЛЬТНИХ ПАЦІЄНТІВ ОБОХ СТАТЕЙ ЗА ДАНИМИ ГОСПІТАЛЬНОГО РЕГІСТРА ВОКПІ ІМ. АКАД. О. І. ЮЩЕНКА ВОР ТА ВМК ЛШМД ЗА 2017-2019 РОКИ	93
17	Халецька В. М., Щербина І. М., Кучеренко О. М., Халецька Л. В. ВПЛИВ ВРОДЖЕНОЇ АДЕНТІЇ НА РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ ЗУБНИХ ДУГ	99

CHEMICAL SCIENCES

18	Ganieva S. K. BIOLOGICAL METHOD FOR CLEANING SOILS CONTAMINATED WITH MOTOR OIL	102
19	Plutenko T. O., V'yunov O. I., Torchyniuk P. V., Yanchevskii O. Z., Fedorchuk O. P., Belous A. G. DIELECTRIC PROPERTIES OF IONIC-CONDUCTING MATERIALS	110
20	Мухамедиев М. Г., Хазраткулова С. М. СИНТЕЗ ПОЛИМЕРОВ НА ОСНОВЕ ПРИРОДНЫХ ОКСИКИСЛОТЫ	114
21	Огневая Т. В., Нестерова Е. Ю. ИССЛЕДОВАНИЕ ВЯЗКОСТИ ФЕРРОЦЕНСОДЕРЖАЩЕГО ПЛАСТИФИКАТОРА И ЕГО ВЛИЯНИЯ НА СТЕПЕНЬ СТРУКТУРИРОВАНИЯ ОЛИГОМЕРНОГО КАУЧУКА	121

TECHNICAL SCIENCES

- 22 *Iegorov O., Forkun Ya., Dryzhiruk O., Baranov D.* 126
USE OF SOLAR ENERGY FOR POWER SUPPLY LOCATED OVER
LONG DISTANCES CONSUMERS
- 23 *Popov S. N., Shumykin S. O., Kotov N. N.* 131
FRACTURE ANALYSIS OF FRICTION SURFACES OF TRACKS
OF CATERPILLAR MECHANISMS DURING ABRASIVE WEAR
- 24 *Sadovyi O.* 136
IMPROVEMENT OF SINGLE PHASE ELECTROMAGNETIC
STATIC DEVICES WITH TWISTED MAGNETIC CORE
- 25 *Statsenko D. V., Zlotenko B. M., Statsenko V. V.* 139
COMPUTER SYSTEM FOR DETERMINING PREMISES AIR
PARAMETERS
- 26 *Voloshyn O., Kovaliov D.* 143
USING NATURAL LANGUAGE PROCESSING IN EVALUATING
OPEN QUESTIONS
- 27 *В'яткін Р. С.* 154
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ МАТЕМАТИЧНОГО
МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ РІВНЯ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ
РЕГІОНІВ
- 28 *Самтаров К. К., Нурмухаммедов А. А., Чориев К. Р.* 157
ТРАНС-ИЗОМЕРИЗОВАННЫЕ ЖИРНЫХ КИСЛОТЫ В
ГИДРИРОВАННЫХ ЖИРАХ
- 29 *Фиалко Н. М., Степанова А. И., Навродская Р. А.,
Меранова Н. О.* 166
ОПТИМИЗАЦИИ ПАРАМЕТРОВ ТЕПЛОУТИЛИЗАЦИОННЫХ
СИСТЕМ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ УСТАНОВОК МЕТОДАМИ
МНОГОУРОВНЕВОЙ ОПТИМИЗАЦИИ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

- 30 *Мусаев А. М.* 171
ОБ АППРОКСИМАЦИИ СОПРЯЖЕННЫХ ФУНКЦИЙ СОПРЯ-
ЖЕННЫМИ α СИНГУЛЯРНЫМИ ИНТЕГРАЛАМИ ($\alpha > 0$)

GEOGRAPHICAL SCIENCES

- 31 *Кланчук В. М., Горбатова А. А.* 178
ПЕРСПЕКТИВИ СПОРУДЖЕННЯ ТУРИСТИЧНО-
РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ «СВИДОВЕЦЬ»

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

- 32 *Теймурзаде Леман Теймур кызы* 185
БИОСТРАТИГРАФИЧЕСКОЕ РАСЧЛЕНЕНИЕ ПО РИНХО-
НЕЛЛИДАМ В НАХЧЫВАНСКОЙ АР

PEDAGOGICAL SCIENCES

- 33 **Melnyk O. M.** 191
OVERVIEW OF ELECTRONIC EDUCATIONAL RESOURCES FOR
DISTANCE LEARNING OF UKRAINIAN SCHOOLCHILDREN
- 34 **Oberemok A. V., Kashyrina I. O.** 200
ROLE-PLAYING GAMES IN TEACHING ENGLISH AS A MEANS
OF ACTIVATING COGNITIVE ACTIVITY
- 35 **Orishchenko G.** 205
ДО ПИТАННЯ РЕПЕРТУАРНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ АНСАМБЛІВ
НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДМШ НА ПРИКЛАДІ
КОНКУРСІВ ДРОГОБИЧА
- 36 **Pasieka N., Momotenko H.** 212
PEDAGOGICAL FEATURES OF THE USE OF MULTIMEDIA IN
THE TRAINING OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS
- 37 **Verbova V.** 218
АЛЕКСАНДР ПРИБЫЛОВ И ЕГО СОНАТИНА № 3:
МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИЗ ЛИЧНОГО ОПЫТА
- 38 **Vysochina N. L., Kyrychenko O. M.** 225
IDEOMOTOR TRAINING AS THE MEANS OF ATHLETE WORK
CAPACITY RECOVERY
- 39 **Zaytseva I. V.** 228
PECULARITIES OF DISTANCE LEARNING UNDER THE
CONDITIONS OF THE CORONOVIRUS PANDEMIC IN UKRAINE
- 40 **Богів Е. І.** 233
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У СИСТЕМІ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ
- 41 **Бокшиц О. М.** 241
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ
ВИВЧЕННІ ОХОРОНИ ПРАЦІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- 42 **Гамза А. В.** 245
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ У
ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДІЄСЛОВА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ
- 43 **Гурський І. Ю.** 252
«ОБРАЗНІСТЬ АНГЛОМОВНОГО ПІСЕННОГО ДИСКУРСУ
АДЕЛЬ ОЧИМА МОДЕРНОГО ФІЛОЛОГА-ДОСЛІДНИКА»:
РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ У ФОРМУВАННІ
ЛІНГВІСТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ МАГІСТРІВ ФІЛОЛОГІЇ
- 44 **Єлісєєва Д. С.** 255
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ ФІТНЕС-ПРОГРАМИ MINI-
BAND У ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТТЯХ З
ЖІНКАМИ ПЕРШОГО ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ
- 45 **Іонова І. М., Томіна А. І.** 260
СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ
УЧНІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

46	Каменська І. С. ОРГАНІЗАЦІЯ ГІГІЄНИ РОЗУМОВОЇ ПРАЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	267
47	Киричек І. І., Багмут Я. А. ТЕХНИКИ СТОРИТЕЛЛІНГА В ФОРМИРОВАНИИ ЧИТАТЕЛЬСКОГО ІНТЕРЕСА УЧАЩИХСЯ НА УРОКАХ ЧТЕНИЯ	272
48	Курило Н. Г., Сирота Т. Б., Міщенко О. В., Чаленко Т. В., Місєвра О. П., Луцик А. М., Каблюк В. В., Мельник В. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-СЛОВЕСНИКІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МЕДІАОСВІТИ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	279
49	Литвин А. Ф., Новак О. М., Левченко І. М., Лаун С. Ю. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОХОРОНИ ПРАЦІ	286
50	Мадаєва А. С., Литвиненко Т. О. РОЛЬ ФАСИЛІТАЦІЇ У РОЗВИТКУ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДУ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	290
51	Маргосюк І. Л., Куліш Л. О., Мартинюк З. В., Яремчук Р. В. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	295
52	Остапенко Л. В. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ХОРОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН: ПРЕДМЕТ, ПРОБЛЕМАТИКА, ЗВ'ЯЗОК З ПЕДАГОГІКОЮ	302
53	Ульянова В. С., Турукіна О. В. ВПЛИВ МУЗИКИ НА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	309
54	Шкарлет В. О. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ» В СУЧАСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ	315
55	Ярославцева М. І., Сухар А. В., Колесник А. Є. ВПЛИВ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	319
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
56	Бохонкова Ю. О., Сербін Ю. В., Хунов Ю. А. ГАРМОНІЙНІ ТА ДИСГАРМОНІЙНІ ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКІ ВІДНОСИНИ: АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ	325
57	Корниенко І. А. УКРАИНСКАЯ СЕМЬЯ В УСЛОВИЯХ ОБЩЕСТВЕННЫХ ТРАНСФОРМАЦИЙ	331
58	Коханова О. П., Паренко А. Ю. ВИВЧЕННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	336

- 59 **Федик О. В.** 342
СІМЕЙНІ ЦІННОСТІ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД

JOURNALISM

- 60 **Пуцята І. С.** 347
«ІНФОРМАЦІЙНИЙ ТИСК» НА ПСИХІКУ ГЛЯДАЧА У ПРАКТИЦІ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ

ART

- 61 **Пашукова С. Г., Сиз А. С., Стрєкалова О. Є.** 352
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ХУДОЖНЬО-ТЕХНІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ КНИГИ І МОДЕЛІ СУЧАСНОЇ МАСОВОЇ ЧИТАЦЬКОЇ АУДИТОРІЇ

HISTORICAL SCIENCES

- 62 **Laszlo Kren** 356
ACTUAL TRENDS IN THE RESEARCH OF NEAR EAST STUDIES: THE PRESENT AND FUTURE OF DIGITAL ASSYRIOLOGY

CULTUROLOGY

- 63 **Данилова І. В.** 363
СТРУКТУРА ТА РІЗНОВИД КИТАЄЗНАВСТВА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ 1991 РОКУ ТА ПО ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС 2020 РОКУ. ХРОНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КИТАЄЗНАВСТВА

LITERATURE

- 64 **Масло О. В., Волкова І. В., Кресало А. О.** 367
ШЕКСПІРІВСЬКА ПРЕЦЕДЕНТНІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ В ДИСКУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 19-20 СТОЛІТТЯ

PHILOLOGICAL SCIENCES

- 65 **Kashyrina I. O., Bondarenko A. I.** 374
THE USE OF MEDIA TECHNOLOGIS IN TEACHING ENGLISH
- 66 **Андрієвська М. О.** 376
ВТІЛЕННЯ ОБРАЗУ ЦИВІЛІЗАЦІЇ НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ Т. ГАРДІ «ТЕСС ІЗ РОДУ Д'ЕРБЕРВІЛЛІВ»
- 67 **Горбачова О. Ю., Бєлєхова Л. І.** 380
АРХЕТИПНІ СЛОВЕСНІ ОБРАЗИ У КАНАДСЬКІЙ ПОЕЗІЇ
- 68 **Дружинець М. Л., Кузьмінецька Т. Ю.** 384
ВИМОВА ГОЛОСНИХ ЗВУКІВ РЕСПОНДЕНТАМИ ПІВДЕННОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ: НОРМАТИВНІСТЬ ТА ДЕВІАЦІЇ
- 69 **Ірчишина М. В.** 388
ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПОСИЛЕННЯ РОЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

70	<i>Петрова М. Є., Поторій Н. В.</i>	392
	СТРУКТУРНА КЛАСИФІКАЦІЯ МОВНИХ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ БІБЛІЙНИХ ОБРАЗІВ-СИМВОЛІВ	
71	<i>Пуль-Лузан В. В., Шпак Ю. О.</i>	397
	ОГЛЯД РОЗВИТКУ ПОНЯТТЯ «ХРОНОТОП» У ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВІ	
72	<i>Сафонов М.</i>	401
	МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ КОРИСТУВАЧІВ FACEBOOK	
73	<i>Симканич О.</i>	404
	МЕТОДИЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ-ГЕРМАНІСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ІНТЕРНЕТ ТЕХНОЛОГІЙ	
74	<i>Сурхаєв В. М.</i>	411
	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
75	<i>Тарасенко Ю. І., Белєхова Л. І.</i>	414
	ФОНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТУ РОМАНУ С. КОЛЛІНС «ГОЛОДНІ ІГРИ»	
76	<i>Турчина Л. В., Коломієць К. М.</i>	417
	МОВНО-КУЛЬТУРНА АСИМІЛЯЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН НА ЗАПОРОЖЖІ	
77	<i>Фоміна Г. В., Боднарчук Т. В.</i>	424
	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМ ЗВЕРТАННЯ У СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ МОВНОМУ ПРОСТОРИ	

PHILOSOPHICAL SCIENCES

78	<i>Yazdanov U. T., Taniqulov J. A.</i>	431
	THE TREND OF SCIENTIFIC FORECASTING BASED ON THE RESULTS OF PUBLIC OPINION RESEARCH	
79	<i>Кунденко Я. М., Тімар О. С.</i>	437
	З ЧОГО ПОЧИНАЄТЬСЯ ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ?	
80	<i>Юхименко Н. Ф.</i>	441
	ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ ВИМІР ЖИТТЄТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	

ECONOMIC SCIENCES

81	<i>Andrushko R., Myronchuk Z., Andrushko O.</i>	449
	EXPENDITURE OF SOCIO-ECONOMIC PREREQUISITES FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT OF UKRAINE	
82	<i>Daribekov S. S.</i>	453
	ECONOMIC ESSENCE OF FINANCIAL SECURITY	
83	<i>Kundeus O., Biliashkevych A.</i>	459
	REGISTRAR OF SETTLEMENT OPERATIONS IN UKRAINE	

84	<i>Zarudna N., Bondaruk O.</i> ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE ACCOUNTING SYSTEM BY EXAMPLE USE OF DRONES	463
85	<i>Завідна Л. Д., Тороній Л. І., Жгамич А. О.</i> МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	467
86	<i>Ігнатюк В. В.</i> СКЛАДОВІ ТРАНЗАКЦІЙНИХ ВИТРАТ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ ТА ЇХ ФУНКЦІОНАЛЬНА ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ОБСЯГУ ТРАНЗАКЦІЙ	474
87	<i>Кохан І. В., Турчиняк Т. Р., Багровецька І. В.</i> ОЦІНКА ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	480
88	<i>Кришталь Б. О., Харченко Т. О.</i> СОЦІАЛЬНИЙ МЕДІА МАРКЕТИНГ У СИСТЕМІ ПРОСУВАННЯ ПРОДУКТУ ПІДПРИЄМСТВА	485
89	<i>Кужель В. В., Николюк Н. П., Опалко К. С.</i> ФІСКАЛЬНА РОЛЬ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОГО ТА ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА	491
90	<i>Лищенко О. Г., Климов Д. С.</i> АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ	498
91	<i>Москаленко Б. А.</i> СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИ- ЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	504
92	<i>Мысник Е. П.</i> ЭМПИРИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРЕСТУПЛЕНИЙ В КОМПАНИЯХ ГЕРМАНИИ	509
93	<i>Огієнко М. М., Огієнко А. В.</i> ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ	516
94	<i>Пивоварова А. Б.</i> СУЩНОСТЬ И ИСТОРИКО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ПОНЯТИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РИСКА	521
95	<i>Тищенко С. І., Андрющенко Я. Е.</i> КОМУНІКАТИВНІ ПРОЦЕСИ В УПРАВЛІННІ ГОТЕЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ	527
96	<i>Трушкіна Н. В., Шкригун Ю. О.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОМОБІЛЬНИХ КОМПАНІЙ НІМЕЧЧИНИ	531
97	<i>Цибульська Е. І.</i> НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА МЕНТАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	539

- 98 *Чернишевич В. Л.* 546
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ УМОВАХ

LEGAL SCIENCES

- 99 *Албул С. В., Байов В. О.* 550
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОПЕРАТИВНО-
РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИНАМ, ЩО
ВЧИНЮЮТЬСЯ ЕТНІЧНИМИ ЗЛОЧИННИМИ
УГРУПОВАННЯМИ
- 100 *Біліченко В. В.* 558
ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ
- 101 *Голік Ю. С.* 562
ПОНЯТТЯ І ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ
В СФЕРІ ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ
- 102 *Кулак Н. В.* 566
ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ЗАХИСТУ У ДРЕВНІХ СЛОВ'ЯН
- 103 *Свинаренко Ю. П., Мідловець Е. А.* 569
РОЛЬ СУДИМОСТІ В МЕХАНІЗМІ РЕАЛІЗАЦІЇ
КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
- 104 *Стасюк Н. А.* 573
КРИМІНОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДІЄСЛОВА НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Гамза Анна Володимирівна,

к. п. д., доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

м. Рівне, Україна

Вступ. У морфологічному аспекті формування українського мовознавства, дієслово виступає як носій динамічної предикативної ознаки, яка функціонально зумовлена лексичними і граматичними елементами його семантичної і словотвірної структури. Синтаксична теорія розглядає перетворення ознакових понять у лінгвістичних дослідженнях «від значення до форми». Важливим для нашого дослідження є вплив функціонально-семантичного підходу до вивчення морфології. А. Загнітко наголошує про актуальність морфологічних категорій дієслова під час реалізації комунікативної та когнітивної функції мови.

Мета дослідження – розкрити лінгвістичні аспекти формування текстотворчих умінь у процесі вивчення дієслова.

Матеріали і методи. Вченими І. Вихованцем, К. Городенською, М. Мірченко, М. Калько актуалізовано науковий пошук на осмислення складних процесів міжчастиномовної та внутрішньокатегорійної взаємодії, виявлення сутності зв'язків *морфології, синтаксису та словотвору*, що є основою дослідження формування текстотворчих умінь у процесі вивчення дієслова у початковій школі.

Багато зарубіжних та вітчизняних лінгвістів, лінгводидактів та практиків досліджують морфологічні засади вивчення дієслова під час формування текстотворчих умінь та навичок учнів: лінгвістичної природи тексту (Н. Арутюнова, Ш. Баллі, Ф. Бацевич, М. Бахтін, Е. Бенвеніст, А. Загнітко, І. Ковалик, І. Кочан, Л. Мацько, О. Селіванова); питання породження й розуміння тексту обґрунтовано у психолого-педагогічній літературі

(Н. Болотнова, І. Гальперін, М. Жинкін, І. Зимня, О. Леонтьєв, І. Синиця, З. Тураєва та ін.); середньої та початкової (В. Бадер, З. Бакум, Н. Бібік, Л. Варзацька, М. Вашуленко, О. Глазова, Н. Голуб, О. Горошкіна, Н. Грона, С. Дубовик, О. Караман, С. Караман, О. Копусь, К. Климова, О. Кучерук, Т. Маркотенко, С. Омельчук, М. Пентилюк, Н. Сіранчук, В. Собко, С. Соловейчик, І. Хом'як, О. Хорошковська, С. Яворська).

Результати і обговорення. Дієслово, як звичайна форма предиката прогнозує синтагматичні одиниці, які заповнюються відповідними аргументами. Спрямованість дієслівної семи на синтаксичному рівні не означає рівнозначність її формальних показників. Окремі категорійні значення предикативних одиниць можуть як збігатись, так і бути протилежними один до одного. Тому й виникає питання у розмежуванні морфологічного часу дієслова і синтаксичного часу предикативної семи. Аналіз усіх вищезгаданих складників зумовлює різноманітний підхід до визначення самого поняття предикативності, що є величиною всіх речень тексту.

Відповідно до нашого дослідження *дієслово розглядаємо, як слова, що виражають дії, процеси та стани, виступають ключовим елементом елементарного простого речення, мають найбільшу сукупність морфологічних категорій і виконують у реченні основні синтаксичні функції – присудка та головного члена односкладного речення.*

Щоб сформувати граматико-стилістичні уміння, потрібно опиратись на функціональну характеристику виду дієслова, що виражено як словозміна. Вищезгадане твердження уможливило виділення видів дієслів, що базуються на однакових граматичних формах того самого слова, на різних словах та на частково різних, тобто частково тотожних, коли за допомогою однієї лексеми можлива корелятивність лексико-семантичних компонентів. Перший тип, до якого ми відносимо словозмінний характер морфологічної категорії виду, найяскравіше виявляється у видових парах, утворених за допомогою суфіксів імперфективації. Другий тип видових кореляцій властивий перфективам, які

реалізовано поняттєво-акціональною похідністю, третій тип розповсюджений у дієсловах твірної семантики в похідній основі.

Оскільки дієслово є морфологічним словом, семантика якого визначає здатність / нездатність дії поширюватися / не поширюватися на об'єкт – конкретний предмет або істоту, вжиті у валентно зумовленій дієсловом об'єктній позиції, а також наявність перехідності / неперехідності дають підстави кваліфікувати дієслівну категорію перехідності / неперехідності як *морфолого-словотвірної-синтаксичної*.

Протиставлення дієслівних форм щодо моменту мовлення реалізується в граматичних формах *теперішнього, минулого та майбутнього* часу. Вони передають часову послідовність подій, явищ, які відбувалися, відбуваються та відбудуться в об'єктивній дійсності щодо моменту мовлення та є цікавими для нашого дослідження. Оскільки категорія часу є однією з центральних власне-дієслівних граматичних категорій, яка разом з іншою центральною категорією способу передає основну синтаксичну категорію речення – предикативність, яка активно використовується в експериментальній системі вправ щодо формування в учнів початкових класів структурно-композиційних та граматики-стилістичних вмінь під час вивчення дієслова.

Ядро категорії часу становить грамема *теперішнього* часу. Вона означає дії, процеси та стани, які відбуваються одночасно з моментом повідомлення про них.

Грамема *минулого* часу виражає об'єктивно реальні дії, процеси та стани, що відбувалися (виявлялися) або відбулися (виявилися) в певний часовий проміжок до моменту мовлення. Наприклад: *Шевченко завжди з вами, бо не видно кінця його пісні, яка перелилася в нові, могутні мелодії борців за світлу будучину, і немає кінця його славі, бо вона заплелася в нову, гарячу славу труда і подвигів народу рідного* (А. Малишко).

Грамема *майбутнього* часу виражає дії, процеси та стани, які є реальними тільки з погляду мовця. Саме він переносить їх у часовий план після моменту

мовлення. Наприклад: *Я на вбогім сумнім перелозі Буду сіять барвисті квітки, Буду сіять квітки на морозі, Буду лить на них сльози гіркі* (Леся Українка).

У структурі речення, формуючи граматико-стилістичні вміння, крім валентно зв'язаних, виділяються валентно незв'язані компоненти, що є наслідком різних дериваційних перетворень, передусім згортання підрядної частини складного речення в адвербіальний компонент, який може виражати причинне, цільове, часове, допустове та інші значення: *Учень не вчиться через хворобу* ← *Учень не вчиться, бо хворіє*. Такі компоненти з адвербіальними значеннями виражені прийменниками та похідними іменниками на позначення дій, станів або якостей. Вони залежать не від окремого дієслова, а від підметово-присудкової основи речення в цілому. Дієслово керує валентно зв'язаними компонентами, тоді як валентно незв'язані компоненти з адвербіальними значеннями поєднані підрядним детермінантним зв'язком прилягання з підметово-присудковою основою речення в цілому.

Суттєвий вплив на зміст експериментальної системи вправ має розуміння інфінітиву у сфері дієслова. Традиційно інфінітив зараховували до дієслова як частини мови переважно на підставі його лексичного значення, бо він так само виражає значення дії, стану та процесу. Дехто з дослідників наголошував, що інфінітив – це найбільш загальне вираження дії. Проте його лексико-семантичну тотожність іншим формам дієслова не можна абсолютизувати, бо, по-перше, у такому разі до складу дієслів треба зараховувати віддієслівні іменники, оскільки вони також виражають дієслівну лексичну семантику, а по-друге, одного критерію не досить, щоб правильно визначити сутність інфінітива: у його ідентифікації треба зважати і на морфологічні ознаки, адже вони істотно відрізняються від морфологічних характеристик інших форм, об'єднаних у дієслово.

В. Русанівський вважає інфінітив і виразником загальнодієслівної граматичної категорії перехідності/неперехідності, причому вона разом із категоріями виду (аспектуальності) та особовості / безособовості (персональності / імперсональності) об'єднує в одну частину мови такі різні

дієслівні утворення, як дієвідмінювані дієслова, дієприкметники, дієприслівники, предикативні форми на *-но*, *-то* та інфінітиви. Проте категорія перехідності / не перехідності не є суто морфологічною. В основу її виділення покладено семантику дієслова – здатність / нездатність вираженої ним дії поширюватися / не поширюватися, спрямовуватися / не спрямовуватися на об'єкт – конкретний предмет, особу або якусь іншу істоту, що виступають у валентно зумовленій об'єктній позиції дієслова. Нарешті, у неї є свої словотворчі маркери. Цілком очевидно, що категорія перехідності/неперехідності має міжрівневий, *морфолого-словотвірносинтаксичний характер*. Саме тому вона не може бути використана як основна для морфологічної характеристики інфінітива.

Важливим лінгвістичним чинником формування словотворчих вмінь учнів початкових класів під час вивчення дієслова є перехід інших частин мови в дієслово (вербалізація). А саме, переважна більшість вербалізованих іменників залишається на етапі синтаксичного (функціонального) уподібнення до дієслів, тобто синтаксичними дієсловами. І лише ті вербалізовані іменники, які означають людей за професією, видом занять, уподобаннями, соціальним становищем тощо, зазнають морфологічного завершення їхнього переходу в дієслово за допомогою суфіксів *-ува-* та *-и-*. Вони приєднуються до вербалізованих іменникових основ як заступники граматично навантаженого компонента присудка — морфем-зв'язки *бути* в усіх її особово-числових та часових формах. Наприклад : *Я лікар* → *Я лікарюю*; *Батьки були лікарями* → *Батьки лікарювали*; *Син буде лікарем* → *Син лікарюватиме*; *Хлопець був би вівчарем* → *Хлопець вівчар* і т. д. Унаслідок морфологічного переходу іменник → дієслово в сучасній українській мові постала велика група відіменникових дієслів зі словотвірним значенням «бути кимсь за професією, видом занять, соціальним становищем тощо»: *вівчарювати (вівчарити), директорювати, ковалювати, кухарити, маклерювати, мірошникувати, пасічникувати, столярювати, теслювати (теслярювати), токарювати, спонсорювати, козакувати, парубкувати, дівувати, жебракувати* та ін.

На дієслова можуть перетворюватися й іменники, що супроводжують дієслова дії як валентно залежні компоненти. Це переважно іменники зі значенням знаряддя та засобу дії, пор.: *обробляти бороною (дисками, котками, мотигою) → боронувати (дискувати, коткувати, мотижити); покривати гіпсом (асфальтом, смолою, бронзою, золотом, сріблом тощо) → гіпсувати (асфальтувати, смолити, бронзувати, золотити, сріблити)*. Утворення похідних дієслів на основі дієслівно-іменникових сполук стало можливим унаслідок редукції дієслівного компонента і заміни його дієслівними суфіксами *-ува-* та *-и-*, що приєдналися до іменникових компонентів зі значеннями знаряддя або засобу як кореневих морфем.

В обох випадках морфологічне дієслівне оформлення вербалізованих іменників так само можливе за допомогою словотворчих суфіксів, відмінним є лише те, що вони репрезентують у структурі похідних дієслів повнозначні одиниці зі значенням дії, що входили до складу базових дієслівно-іменникових сполук. Саме тому дієслова, утворені на основі дієслівно-іменникових сполук, представляють тип відіменникових утворень, який перебуває на межі морфологічного та семантичного ступенів переходу іменників у дієслова. Загалом відіменникова вербалізація в сучасній українській мові найбільш виявлена в синтаксичному ступені в аналітичному різновиді й порівняно обмежено – у морфологічному ступені.

Формування текстотворчих умінь в учнів початкових класів під час вивчення дієслова залежить від ефективної орфонімічної роботи, мета якої – сформуванню вміння обирати слова, які за своїм значенням відповідають певному контексту. Орфонімічна робота – використання лексико-граматичних вправ, що спираються передусім на значення дієслова (лексичне і граматичне) і встановлення зв'язку між значенням дієслова та змістом поняття, між значенням слова і змістом тексту.

Відповідно до принципу градаційності, який обґрунтовано в дисертаційній праці Н. Сіранчук, виокремлюємо чотири методичні рівні градаційності роботи над дієсловом у процесі вивчення української мови.

Вправи *першого градаційного рівня* передбачають формування умінь орієнтуватися в умовах спілкування, усвідомлювати тему й основну думку висловлювання, добирати матеріал та систематизувати його для творення майбутнього тексту. *Вправи другого рівня градаційності* пов'язані із аналізом мовно-мовленнєвого матеріалу, добором лексики, необхідної для розкриття задуму, визначенням послідовності розташування мікротем, осмисленням смислових зв'язків між частинами тексту, виділенням ключових слів для висловлення думки за допомогою граматичних та інтонаційних засобів. *Вправи третього методичного рівня градаційності* спрямовані на добір відповідних лексичних, граматичних та інтонаційних засобів для вираження думки, добір до запропонованих дієслів синонімів та антонімів, використання прислів'їв, приказок, фразеологізмів та дієслів із переносним значенням під час продукування текстів різних типів. *Вправи четвертого методичного рівня градаційності* передбачають усвідомлення учнями початкових класів єдності значення, форми і функції засвоєних дієслівних одиниць у мовленні, передусім у сприйманні текстів; проведення роботи з культури мовлення, виконання творчих завдань, у процесі яких учні продукують власні висловлювання.

Висновки. Формування текстотворчих умінь учнів початкових класів у процесі вивчення дієслова доцільно здійснювати за такими *змістовими напрямками: інформаційно-змістовим, граматико-стилістичним, структурно-композиційним, поведінково-рефлексійним*, оптимально поєднуючи роботу над засвоєнням норм сучасного літературного мовлення (орфоепічна, орфонімічна і граматична правильність); розвитком навичок активної роботи з дієсловом (точність, чистота, багатство мовлення); формуванням вмінь і навичок використовувати дієслово в усному (доречність, мовленнєвий етикет) і письмовому створенні текстів (логічність, виразність).